

STATUT LÁZEŇSKÉHO MÍSTA FRANTIŠKOVÝCH LÁZNÍ

(Schválen usnesením vlády republiky Československé dne
18. ledna 1956)

STATUT LÁZEŇSKÉHO MÍSTA FRANTIŠKOVÝCH LÁZNÍ.

Světová pověst Františkových Lázní jako lázeňského místa pro léčení nemocí ženských, zejména neplodnosti, vyplynula z významných léčebných výsledků dosažených na základě dobře propracované lázeňské léčby využívající místních velmi hodnotných přírodních léčivých zdrojů, zejména rašeliny, sirno-železité slatiny a bahna, přírodně sycených minerální vodou. Léčba slatinná stala se součástí komplexní lázeňské léčby též u některých nemocí kloubních. Zdroje přírodní minerální vody bohaté kyslíčkem uhličitým slouží k léčení nemocí srdečních a cévních. Obsah Glauberovy soli, železa, lithia a jiných důležitých složek v minerálních vodách přispívá k léčebným úspěchům poruch výměny látkové.

Pro významné výsledky léčebné a světovou pověst poskytuje se těmto lázním zvláštní ochrana a upravuje se v nich hospodářský a kulturní život tak, aby byly vytvořeny nejpříznivější podmínky pro provádění komplexní lázeňské péče a pro další rozvoj lázní.

Vláda republiky Československé vydává podle § 10 odstavec 1 zákona č. 43/1955 Sb., o československých lázních a zřídlech, pro lázeňské místo F r a n t i š k o v y L á z n ě tento statut:

I.

Všeobecná ustanovení.

1. Opatření, nutná k ochraně lázeňského místa a k vytvoření příznivých podmínek pro provádění lázeňské péče, musí být prováděna postupně a plánovitě podle pořadí jejich naléhavosti. Do ročních hospodářských plánů se tato opatření zařazují podle výhledového plánu. Návrh svého výhledového plánu vypracuje na základě úkolů a limitu státního výhledového plánu místní národní výbor v součinnosti se všemi zúčastněnými složkami, především s příslušnou plánovací komisí. Návrh schvaluje po projednání s Inspektorátem pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů rada krajského národního výboru.

Opatření, jejichž provedení je nutno zajišťovat ve státním plánu rozvoje národního hospodářství (zejména opatření podle odstavců 8, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 20, 25, 29, 31, 34), budou

uskutečňována v rozsahu rozpočtových prostředků, zařazovaných ročně do státního rozpočtu.

2. Řádné plnění úkolů uložených tímto statutem pomáhá zajišťovat lázeňská komise zřízená podle § 14 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, a pomocný a poradní sbor vytvořený podle § 17 vládního nařízení č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Lázeňská komise a pomocný a poradní sbor zejména spolupracují na přípravách výhledového plánu, spolupracují při jeho provádění a při kontrole jeho plnění.
3. Ochrana vlastní podstaty přírodních léčivých zdrojů, jejich vydatnosti, fyzikálních vlastností a chemického složení bude provedena zvláštními předpisy.

II.

Lázeňské místo a lázeňské území.

4. Lázeňské místo je katastrální obec Františkovy Lázně.

Lázeňské místo zahrnuje:

- a) **vnitřní lázeňské území**, na němž jsou soustředěna zařízení, jež slouží bezprostředně lázeňskému provozu; je to území, jehož hranice začíná na rozhraní katastrálního území obcí Slatiny a Střížova u pozemku parc. č. 21/3, jde směrem východním po hranici pozemků parc. č. 21/3, 21/2, 39, 241/9, 42 až ke hranici katastrál. území obce Františkovy Lázně, pokračuje po této hranici, přetíná pozemek parc. č. 865, jde po hranici pozemků parc. č. 893, 891, 901, 912 a 911 a přechází do katastrálního území obce Dlouhé mosty, kde u pozemku parc. č. 65/1 se obrací k severu, jde po hranici tohoto pozemku a pozemku parc. č. 66/1, přechází do katastrálního území obce Františkovy Lázně, pokračuje po severní hranici pozemků parc. č. 915 a 916 a u jeho západní hranice přetíná pozemek parc. č. 926, přechází do katastrálního území Dlouhé mosty, jde po jižní hranici pozemku parc. č. 69/2 směrem východním, dále po hranici tohoto pozemku a pozemků parc. č. 84/2 a 71/5 a přechází do katastrálního území obce Františkovy Lázně; jde dále po hranici pozemků parc. č. 956, 966, 967, 961, 832/1, 830/5, 830/10, přetíná pozemky parc. č. 497, 499/1 a 479/4, dále jde po západní hranici pozemku parc. č. 500/1 a pozemku 667/1, který přetíná u pozemku parc. č. 476/1, jde po jeho západní hranici, dále po hranici pozemku parc. č. 476/8, přetíná pozemek parc. č. 663, jde po hranici pozemků parc.

strana 3/11

č. 463/2, 459/8, 459/10, 460/2, přetíná pozemky parc. č. 461/2, 644 a 661, jde po západní hranici pozemku parc. č. 643, dále po hranici pozemků parc. č. 80/9, 81/13, přetíná pozemek parc. č. 827, pokračuje po západní hranici tohoto pozemku, dále po severní hranici pozemku parc. č. 68/3, přetíná pozemek parc. č. 672, dále jde po západní hranici pozemků parc. č. 101/8 a 971, přechází do katastrálního území obce Slatina, kde jde po západní hranici pozemků parc. č. 422, 410, 152/32, 152/33, 386 a po jižní hranici pozemku parc. č. 386, na východním konci tohoto pozemku obrací se k severu, jde po východní hranici pozemků parc. č. 20, 21/4, stav. parc. č. 62, pozemku parc. č. 21/3, stav. parc. č. 14, pozemku parc. č. 385 a přetíná pozemek parc. č. 406/1, jde po východní hranici tohoto pozemku k jižnímu okraji stav. parc. č. 48, dále po hranici pozemků parc. č. 111/9, 111/3, 111/7, 111/8, přetíná pozemek parc. č. 421, jde po východní hranici tohoto pozemku k jihu, dále po jižní hranici pozemků parc. č. 99/4, 99/8, 99/1, odtud po západní hranici pozemku parc. č. 90/1, dále po hranici pozemků parc. č. 73/1, 72/1, 42, 70 a navazuje na výchozí bod hranice;

b) **vnější lázeňské území**, které zahrnuje zbývající část lázeňského místa.

5. Vymezení rozsahu vnitřního lázeňského území je vyznačeno na snímku katastrální mapy, který je součástí statutu.

6. Rozsah vnitřního i vnějšího lázeňského území může být upraven územním plánem.

III.

Opatření souvisící s výstavbou lázeňského místa.

7. Pro lázeňské místo musí být vypracován územní plán (zákon č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí).

Směrnice pro vypracování územního plánu musí vycházet

z funkce lázeňského místa,

z kapacity přírodního léčivého zdroje podle odborného popisu Inspektorátu pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů,

z podmínek hygienických podle odborného posudku Ústavu hygieny,

z podmínek klimatických podle odborného posudku Hydrometeorologického ústavu,

z podmínek hydrologických a geologických podle odborných posudků katedry hydrogeologie a inženýrské geologie geologicko-geografické fakulty Karlovy university, Ústředního ústavu geologického a Vodohospodářského rozvojového střediska

a musí být v souladu se schváleným statutem.

8. V lázeňském místě mohou být povoleny pouze takové stavby, provozovny a zařízení, které neporušují lázeňské klima, vegetaci, hydrologické podmínky, klid a estetický vzhled lázeňského místa. Všechny dosavadní zdroje takových závad musí být postupně odstraněny.
9. Ve vnitřním lázeňském území mohou být zásadně jen zařízení, jež slouží bezprostředně lázeňskému provozu, jako lázeňské ústavy, vyšetřovací a balneoterapeutická zařízení, ubytovací zařízení pro zaměstnance lázní, parky, kolonády, dále jen takové kulturní podniky, obchody a provozovny, které slouží především potřebám nemocných, léčených v lázních, a neruší klid a lázeňský režim. Ostatní zařízení a provozovny musí být postupně odstraněny.
10. Stavby, provozovny a zařízení v lázeňském místě, které jsou podle ustanovení tohoto statutu škodlivé nebo nejsou žádoucí pro lázeňské místo a pro lázeňský léčebný režim (odstavec 8 a 9), lze odstranit jen se souhlasem příslušného ústředního úřadu nebo orgánu; totéž platí o zastavení nebo omezení provozu.
11. Pro lázeňskou péči musí být zajištěn potřebný počet lůžek a balneoterapeutických zařízení, podle kapacity používaných přírodních léčivých zdrojů a potřeby lázeňské péče. Všechny vhodné objekty, které dříve sloužily k ubytování nemocných, musí být postupně vráceny svému původnímu účelu. Rovněž pro ostatní návštěvníky lázní je nutno zajistit potřebný ubytovací prostor.
12. O sestavení plánu opatření potřebných k zajištění úkolů podle odstavců 8 až 11 platí ustanovení odstavce 1.

IV.

Hygienická a protiepidemická opatření v lázeňském místě.

13. Opatření podle nařízení ministra zdravotnictví č. 87/1953 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vody,

strana 5/11

č. 24/1954 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vzduchu a č. 25/1954 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně půdy, musí být v lázeňském místě prováděna se zřetelem k jeho zvláštním potřebám.

Při těchto opatřeních musí být v lázeňském místě zejména:

- a) zřízena kanalizace a ústřední vodovod tak, aby všechny domy byly řádně zásobeny zdravotně nezávadnou užitkovou a pitnou vodou a odkanalisovány, a to přednostně ve vnitřním lázeňském území;
 - b) zřízena čistírna odpadních vod a zlikvidován dosavadní žumpový systém v odstraňování fekálií;
 - c) prováděna ochrana ovzduší omezením a regulováním provozoven s velkým vývinem kouře, a to v míře stanovené posudky příslušných odborných institucí;
 - d) učiněny neprašnými všechny ulice a chodníky ve vnitřním lázeňském území;
 - e) prováděna, způsobem schváleným okresním hygienikem, soustavná ochrana lesů, parků a půdy před jakýmkoliv znečišťováním, a to též v okolí lázeňského místa;
 - f) denně odstraňovány odpadky a popel v uzavřených vozech s potřebným počtem nádob a zneškodňovány na skládkách založených se schválením okresního hygienika;
 - g) soustavně prováděna deratisace;
 - h) v potřebném počtu vybudovány a hygienicky nezávadně udržovány veřejné záchody;
 - ch) odstraňovány všechny ostatní hygienické závady určené orgány hygienické a protiepidemické služby.
14. Ve vnitřním lázeňském území nesmí být chována domácí zvířata, zejména skot, vepři, drůbež, psi a kočky.
15. Ke zlepšení klimatických poměrů a hydrologických podmínek lázeňského místa vyjímají se lesy na území lázeňského místa z rámce lesů s plánovanou těžbou a budou se v nich provádět jen nejnutnější zásahy (kalamitní těžba, probírky). Z téhož důvodu podle odborných posudků Hydrometeorologického ústavu, Ústavu hygieny, Výzkumného ústavu lesního hospodářství a katedry hydrogeologie a inženýrské geologie geologicko-geografické fakulty Karlovy university budou dále zejména:

- a) vysázeny vhodně umístěné stromové bariery, jako ochrana proti nepříznivým větrům, zejména k ochraně západní otevřené strany lázeňského místa;
 - b) učiněna i jiná opatření k odstranění všech zdrojů znečišťujících ovzduší lázeňského místa.
16. Pro provádění průzkumu a pro soustavné sledování klimatických a hydrologických poměrů lázeňského místa zřídí státní lázně podle pokynů Hydrometeorologického ústavu meteorologickou stanicí II. řádu a budou ji provozovat podle dohody s tímto ústavem.
17. Návrh plánu opatření k odstranění zjištěných závad vypracuje Místní národní výbor v součinnosti s orgány hygienické a protiepidemické služby. Plán schvaluje rada Krajského národního výboru v Karlových Varech po projednání s krajským hygienikem. Orgány hygienické a protiepidemické služby dozírají na dodržování všech hygienických opatření a sledují jejich účinnost častými pravidelnými kontrolami.

V.

Udržování lázeňského místa.

18. Zvláštní péče musí být věnována zřizování, upravování, udržování, čištění a osvětlování všech prostranství a zařízení lázeňského místa (ulic, náměstí, cest, okolí přírodních léčivých zdrojů, kolonád, parků, hřišť, zahrad, lesů, vodních toků, vodních ploch, míst pro odpočinek, laviček, záchodů, informačních ukazatelů a pod.).

Ke splnění tohoto úkolu bude zejména:

- a) prováděno pravidelné strojové zametání všech ulic a náměstí, pravidelné ruční zametání všech cestiček a pravidelné mytí a kartáčování všech ulic, chodníků, náměstí, zvláště v okolí přírodních léčivých zdrojů a kolonád, a to alespoň jednou za 24 hodin v časných hodinách ranních;
- b) prováděno pravidelné kropení všech prašných cest v době sucha a v době horka též cest asfaltových, a to podle potřeby i několikrát denně;
- c) v zimním období prováděno řádné odstraňování sněhu a náledí z ulic a chodníků, a to ve vnitřním lázeňském území podle potřeby i několikrát denně;

- d) prováděno pravidelné čištění a udržování všech sadových a lesních cest v lázeňském místě, jakož i v jeho okolí;
 - e) prováděno udržování parků takovým způsobem, aby jejich úroveň z hlediska výtvarného a zahradní architektury byla stále zvyšována;
 - f) zajištěn potřebný počet informačních ukazatelů a jejich řádné udržování; nápisy na informačních ukazatelích musí být kromě češtiny též v hlavních světových řečech;
 - g) vyřešen způsob veřejného osvětlení v lázeňském místě a zajištěno řádné osvětlení především ve vnitřním lázeňském území;
 - h) pečováno o to, aby estetický vzhled lázeňského místa byl soustavně zvyšován úpravami všech objektů a prostranství (i neveřejných).
19. Místní národní výbor dbá o to, aby lázeňská komise v otázkách udržování lázeňského místa úzce spolupracovala s výtvarnými umělci, zejména s architekty.
20. Za účelem zajištění řádné údržby v lázeňském místě zřídí si místní národní výbor údržbářské dílny, které budou obstarávat jen údržbu objektů a zařízení, jež slouží lázeňským účelům a hromadnému ubytování.

VI. Doprava.

21. Průběžné komunikace musí být vedeny, pokud možno mimo vnitřní lázeňské území. Místní komunikace, druh vozovek, dopravní a jiná souvisící zařízení musí být voleny a upraveny tak, aby sloužily potřebám a pohodlí nemocných i ostatních návštěvníků lázní. Vybavení dopravních zařízení, jejich hygieně, zlepšování jejich vnějšího vzhledu a jiné technické úpravě musí být věnována zvýšená pozornost se zřetelem na potřeby nemocných a lázeňského provozu; je třeba dbát též na to, aby dopravními prostředky nebyl narušován klid a lázeňský režim.
22. Podrobná úprava komunikací a jejich vybavení podle zásad uvedených v odstavci 21 a úprava poštovní a kursovní dopravy bude provedena dopravním řádem.

23. Jízdní řády musí být přizpůsobeny potřebám lázeňského místa. Rada místního národního výboru uplatní požadavky v tomto směru u rady krajského národního výboru v Karlových Varech.

VII.

Opatření k zajištění klidu v lázeňském místě.

24. K tomu, aby lázeňský klid nebyl rušen hlukem,
- a) zakazuje se průjezd hlučných dopravních prostředků vnitřním lázeňským územím;
 - b) zakazuje se používat zvukových signálů ve vnitřním lázeňském území; ve vnějším lázeňském území tehdy, pokud by narušovaly klid vnitřního lázeňského území a lázeňský režim;
 - c) v době klidu určeného pro odpočinek nemocných nedovoluje se ve vnitřním lázeňském území dovoz potravin a materiálu hlučnými dopravními prostředky, ani skládání a nakládání;
 - d) pro odvoz popele a odpadků z vnitřního lázeňského území se vyhrazuje doba od 20 do 22 hodin a od 6 do 7 hodin;
 - e) zakazuje se používat reklamního uličního rozhlasového zařízení, pokud narušuje klid vnitřního lázeňského území a lázeňský režim;
 - f) omezuje se používání městského rozhlasu na dobu od 8 do 9 hodin a od 12 do 13 hodin;
 - g) přísně se stíhají všechna porušení předpisů o potírání alkoholismu a rušení nočního klidu.
25. Další potřebná opatření k zajištění klidu v lázeňském místě učiní rada místního národního výboru.

VIII.

Zásobování lázeňského místa.

26. Pro účely zásobovací zařazují se Františkovy Lázně na úroveň města krajského. Zásobování potravinami, ostatním spotřebním zbožím, tepelnou a elektrickou energií, po případě plynem, musí být prováděno plynule a v dostatečném množství. Zásobování potravinami musí být soustavně kontrolováno orgány hygienické a protiepidemické služby a být zaměřeno na potřeby nemocných; lázeňským jídelnám musí být proto při zásobování dávana přednost a zásobování čerstvými potravinami, jako zeleninou, ovocem, mlékem a mléčnými výrobky, masem a pod.,

musí být zajištěno po celý rok, a to nejlépe ze zdrojů nejbližšího okolí lázeňského místa.

27. Obchodní domy, prodejny a ostatní provozovny musí být vkusně upraveny, vybaveny moderními prostředky techniky, zásobeny bohatým sortimentem všeho druhu zboží, zvláště zbožím dobré kvality, a poskytovat obsluhu vysoké úrovně.
28. Prodejní a provozní doba podniků v lázeňském místě musí být upravena tak, aby vyhovovala i nemocným, léčeným v lázních. Orgány, oprávněné k stanovení prodejní a provozní doby, upraví proto tuto dobu po slyšení lázeňské komise.
29. V lázeňském místě se nedovoluje takový provoz společenských podniků, který by mohl porušovat léčebně ochranný režim nemocných. Rada místního národního výboru stanoví po slyšení lázeňské komise uzavírací hodinu společenských a hostinských místností a podobných podniků se zřetelem k potřebám lázeňské péče.

IX.

Kulturní a výchovná činnost.

30. V lázeňském místě je nutno vybudovat kulturní zařízení vysoké úrovně a v rozsahu odpovídajícím potřebám lázeňského místa. Kulturní a výchovná činnost v lázeňském místě musí napomáhat vytvářet prostředí, které co nejpříznivěji ovlivní léčbu nemocných a poskytne možnost, aby se účelně vyplňoval jejich volný čas.
31. Kulturní a výchovnou činnost provádějí zařízení národních výborů po případě soubory a organizace řízené ústředně, a to podle zvláštních ustanovení nebo ujednání. Ve vnitřním lázeňském území musí být zajištěno po dobu celého roku pořádání symfonických koncertů, divadelních představení, hodnotných estrád apod.

X.

Informační služba.

32. V lázeňském místě musí být zajištěna řádná informační služba o možnostech ubytovacích, léčebných, stravovacích a dopravních, o pamětihodnostech města a jeho okolí, o událostech kulturních, sportovních a společenských; dále je třeba zřídit službu předplatného vstupenek na kulturní podniky a organi-

sovat též zájezdy, kterých by se v rámci léčebného režimu mohli zúčastnit i někteří nemocní.

33. Informační službu obstarává zejména Čedok a Turista, n. p., a to všestranně kvalifikovanými pracovníky, kteří mají zejména dobré organizační schopnosti, ovládají místní poměry, mají potřebné jazykové znalosti a vzorné vystupování a dovedou dobře jednat s lidmi. Provoz informační služby musí být zajištěn dopoledne i odpoledne, v době sezony bez přestávky.
34. Na nádraží musí být zajištěna pravidelná informační služba od příjezdu prvního až do příjezdu posledního vlaku dálkového spojení.

XI.

Sportovní a tělovýchovná činnost.

35. Sportovní a jiná tělovýchovná činnost, vhodná pro lázeňské prostředí, musí být prováděna tak, aby nerušila klid a normální provoz lázeňského místa; musí být usměrněna způsobem, který by umožnil účast nemocných a návštěvníků lázní jako diváků. Sportovní a tělovýchovná zařízení musí být řádně vybavena a být k dispozici též nemocným, pokud by se v rámci léčebného režimu taková potřeba ukázala. Sportovní události, které by porušily klid a pořádek v lázeňském místě, nesmí být v lázeňském místě pořádány. Potřebná opatření k zajištění sportovní a tělovýchovné činnosti v lázeňském místě učiní okresní po případě krajský výbor pro tělesnou výchovu a sport.

XII.

Ustanovení závěrečná.

36. Plnění úkolů vyplývajících z lázeňského statutu zajišťují a o dodržování opatření k ochraně lázeňského místa dbají výkonné orgány národních výborů.
37. Ustanovení odstavce 9 nevztahuje se na stávající objekty vojenské správy. Jiné výjimky z ustanovení odstavce 9 může povolit ministr zdravotnictví. Výjimky z ustanovení odstavců 18 písm. a), 24 písm. a) až f) může povolit zdravotnický odbor rady krajského národního výboru a výjimky z odstavce 14 okresní hygienik.

